

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА РОБОТА
З ВИМУШЕНИМИ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМИ

Рівень освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання курсу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціально-реабілітаційна робота з вимушеними переселенцями
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 26 год. Практичні заняття – 34 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета курсу – сформувати у здобувачів освіти цілісне бачення проблематики соціально-педагогічної реабілітаційної діяльності, сформувати професійні компетентності які допоможуть визначити зміст, мету, завдання та технології соціальної та соціально-педагогічної реабілітації в професійній діяльності; розкрити сучасні наукові концепції, поняття, методи й технології соціально-реабілітаційної роботи; ознайомити здобувачів освіти з видами, формами, методами, техніками соціально-реабілітаційної роботи.

Завдання курсу:

- узагальнення та інтеграція форм і методів соціально-реабілітаційної роботи з вимушеними переселенцями;
- проаналізувати сучасні наукові концепції, поняття, методи й технології соціально-реабілітаційної роботи;
- сприяти оволодінню здобувачами освіти знаннями з основ соціально-реабілітаційної роботи вимушених переселенців та членів їхніх сімей;
- ознайомити здобувачів освіти з видами, формами, методами, техніками соціально-реабілітаційної роботи вимушених переселенців та членів їхніх сімей;
- сприяти набуттю здобувачами освіти компетентностей відповідно до освітньої програми.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії, базових понять соціально-педагогічної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні компетентності

СК 2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК 7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК 21. Здатність застосовувати технології соціально-педагогічної роботи з різними категоріями суб'єктів соціальної роботи, організувати і координувати волонтерську діяльність.

Програмні результати навчання

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН 23. Конструювати процес та результат соціально-педагогічної діяльності в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

РН 24. Здатність до раціонального вибору і реалізації психологічних методик

і технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти, позанавчальних закладах та закладах соціального спрямування.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Загальні та теоретичні питання соціально-реабілітаційної роботи			
1.	Соціальна реабілітація як одна із технологій соціальної роботи.	Знати основні категорії соціальної реабілітації. Вміти визначати зміст, функції, принципи соціальної реабілітації. Розуміти зміст механізмів та етапів соціальної реабілітації. Аналізувати основні умови організації соціальної реабілітації.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття
2.	Технології соціальної реабілітації: сутність та механізми реалізації	Знати технології соціальної реабілітації. Розуміти особливості проведення соціальної реабілітації різних категорій отримувачів послуг. Розрізняти правовий і неправовий характер реабілітаційних програм. Аналізувати базові принципи надання реабілітаційних послуг.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття
3.	Напрями та стратегії соціальної реабілітації	Знати основні напрями реабілітаційної роботи. Вміти застосовувати в практичній роботі види соціальної реабілітації. Аналізувати основні групи отримувачів послуг, що потребують реабілітації та особливості їхніх потреб та проблем.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття
4.	Теоретичний аналіз підходів до соціальної роботи з вимушеними мігрантами із зони військового конфлікту	Знати основні напрями реабілітаційної роботи. Вміти застосовувати в практичній роботі види соціальної реабілітації.	

5.	Рівні вирішення соціальних проблем внутрішньо переміщених осіб із окупованих територій України	Знати рівні вирішення соціальних проблем внутрішньо переміщених осіб із окупованих територій України, вміти застосувати їх у практичній діяльності	
6.	Правові засади соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами в Україні	Знати правові засади соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами в Україні	
Змістовий модуль 2. Соціально-реабілітаційна робота з вимушеними переселенцями			
7.	Типи реабілітаційних закладів для вимушених переселенців	Знати типологію Центрів реабілітації. Вміти визначати напрями їх діяльності, отримувачів послуг соціальної та соціально-психологічної реабілітації. Аналізувати особливості соціальної роботи в реабілітаційних центрах різного спрямування.	
8.	Реабілітаційний центр як заклад з упровадження технологій соціальної реабілітації, корекції та терапії	Знати види центрів соціальної та соціально-педагогічної реабілітації. Вміти визначати напрями та специфіку їх діяльності. Застосовувати в практичній діяльності форми реабілітаційної роботи.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань
9.	Характеристика сучасних програм та проектів соціальної реабілітації вимушених переселенців.	Знати діючі реабілітаційні програми. Вміти визначати види реабілітаційних програм. Аналізувати структуру реабілітаційної програми. Розуміти послідовність і різноспрямованість реабілітаційних заходів.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань
10.	Форми та методи соціально-реабілітаційної роботи з	Вміти визначати напрями соціально-реабілітаційної роботи з вимушеними переселенцями та специфіку їх діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до

	вимушеними переселенцями.	Застосовувати в практичній діяльності форми та методи соціально-реабілітаційної роботи.	практичного заняття, виконання індивідуальних завдань
Змістовий модуль 3. Соціальна робота з дітьми вимушених переселенців – свідків військового конфлікту – в закладі загальної середньої освіти			
11.	Мета, завдання і зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми вимушених переселенців у закладі загальної середньої освіти.	Знати мету, завдання і зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми вимушених переселенців, вміти застосовувати їх у практичній професійній діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань
12.	Концепції та технології соціально-педагогічної роботи з учнями закладів загальної середньої освіти, що стали свідками збройного конфлікту	Знати і вміти аналізувати концепції та технології соціально-педагогічної роботи з учнями закладів загальної середньої освіти, що стали свідками збройного конфлікту	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань
13.	Застосування арттерапії у роботі з дітьми вимушених переселенців.	Знати основні види арттерапії, вміти застосовувати їх у роботі з дітьми вимушених переселенців.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	35
Контрольна робота	50

Самостійна робота	10
Індивідуальне заняття	5
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 35 балів за поточне оцінювання; 50 балів – за контрольну роботу; 10 балів – за самостійну роботу; 5 балів – за індивідуальне завдання. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих у 5-бальній шкалі оцінок на практичних заняттях множиться на ваговий коефіцієнт 7, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 35 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	Повне та послідовне розкриття питань і завдань роботи.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 50 балів (35+10+5).
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> Григоренко І. О., Савельєва Н. М. Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами в сучасних умовах : навч. посіб. [для студ. і магістр. спец-тей «Соц. робота» і «Соц. педагогіка»] / І. О. Григоренко, Н. М. Савельєва. Полтава : ПНПУ, 2017. 100 с. Журба І. О. та ін. Соціальна робота як складова політики соціального захисту внутрішньо переміщених осіб регіону. <i>Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету</i>. Серія: Економічні науки. 2021. Вип. 63. С. 143–155. Кейс-менеджмент внутрішньо-переміщених осіб : методичні рекомендації / авт.-упоряд. Гусак Н. Є. ; наук. ред. Савчук О. М. ; літ. 	

ред. Дума Л. П. [Київ : б. в., 2015]. 62 с.
<http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9361>

4. Нікітіна В. В. Соціальна вразливість внутрішньо переміщених осіб як підстава соціальної роботи з ними. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2021. Вип. 2 (49). С. 120–123.
5. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко... Царенко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ : ТОВ «Видавництво «Логос», 2015. 207 с.
6. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс : навчально-методичний посібник / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін та ін.]. Київ : НаУКМА, 2017. 91 с.
URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/11902>
7. Рєпнова Т. П. Соціальний патронаж сім'ї: [модель роботи соц. психолога в навч. закл.]. *Практична психологія та соціальна робота*. 2008. № 10. С. 15–31.
8. Розвиток лідерських якостей і комунікативної компетентності : програма і методичні матеріали для проведення занять / [уклад. Гірник А. М.]. Київ : Дух і Літера, 2016. 70 с.
9. Соціально-психологічні чинники порушення стресостійкості дітей, що проживають у буферній зоні воєнного конфлікту на Сході України / С. О. Богданов, А. М. Гірник [редкол.: Л. А. Найдьонова та ін.]. Київ : Міленіум, 2016. Вип. 4 (18). С. 40–51.

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Сабат Наталія Іванівна Викладачі ЗВО України, запрошені за попереднім погодженням
Контактна інформація викладача	+380986702613 nadiya.sabat@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добродієність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної добродієності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час занять	Діяти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами, накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно

	<p>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</p> <p><i>Рекомендовані платформи:</i></p> <p>українська освітня платформа Prometheus; безкоштовна освітня платформа Khan Academy; українська студія онлайн-освіти EdEra; онлайн-платформа Coursera.</p>

Викладач

Сабат Н. І.